

SCHERZANDO

REVISTA CATALANA MUSICAL

ANY VIII.

GIRONA, X D'AGOST DE M.CM.XVII.

NVM. LXXVIII

Prat de la Riba



SCHERZANDO pren son lloc en el dolor de Catalunya dis-sotada...

La gloria de l'home qui ha mort, és la gloria del poble qui el plorarà per llargues jornades...

Ell suscità a Catalunya la maravella d'una cultura que arreu se'ns reconeix i se'ns admira, per la justícia i maduresa de sos valors: ell infundí el sentit de la catalanitat en tot l'engranall d'obres que feren les seves mans de Constructor; i no deixà d'enriquir, dia per dia, l'ideologia de Catalunya, per l'aportació de tots els valors qui fan una Cultura.

Adhuc en les coses de la cultura musical, en Prat hi tingué una col·laboració principal, tutelant son desenrotlló dintre el marc amplíssim de la Mancomunitat de Catalunya...

¡A les llàgrimes de la Patria, hí ajuntem les nostres, posant damunt del seu fossar la púdica ofrena del nostre homenatge i la nostre oració...!

¡ A. C. S. !

LA REDACCIÓ

Setmana Litúrgica de Banyoles

COMENTARIS AL SEU ASPECTE MUSICAL



A que amb tanta simpatia i complacencia recull, sempre, SCHERZANDO, totes les manifestacions serioses de música, vol que jo digui en el número d'avui, uns comentaris a l'aspecte musical de la Setmana Litúrgica de Banyoles, ont fou venturós d'assistir-hi qui firma les presents ratlles.

Sortosament altre comentari ha de publicar-se en aquestes pàgines, desglosant tota l'estructura musical, amb tot el tecnicisme i seny amb que tracta les coses de la música sagrada, nostre docte amic el reverent Miquel Rué, mestre de capella de la Seu.

El nostre d'avui ha d'ésser doncs imprecís, mancat del valor tècnic i desvestit del seny musical. Podriem dir en síntesi, que el nostre comès d'avui, porta l'única destinació d'un homenatge més a l'enyorat congrés litúrgic de Banyoles, i una ratificació d'aplaudiment, per la prova manifesta d'un esperit musical, veritable i elevat.

Cal fer constar, amb tota la vivesa del record, l'admirable execució dels motets, melodies gregorianes i parts variants del Pontifical i de la Missa de Requiem, per part de la quasi totalitat dels sacerdots assistents, sots la direcció assenyada de l'eminent gregorianista el Pare Mauro Sablayrolles. La aportació forana, sempre magistral i impecable dels PP. Suñol, Aixelà i Andrés, pujà la valor en l'execució. La contribució dels Pares Benets, de tant complexa formació musical, fou en tots els actes de la *Setmana* una lliçó persistent, un ensenyament no interromput i ben aprofitat per a tots nosaltres.

* * *

Es innegable la sortosa existencia en el nostre bisbat d'un estol de clergues estudiosos de la música gregoriana, posseïdors d'una forta cultura musical: ells han contribuït fortament a l'èxit d'aquestes jornades litúrgiques.

Seria fer un tort a la justícia de sos mèrits el deixar de fer memoria de sos noms des d'aquestes pàgines, dedicades per enter a la música i als seus homes. Els reverents Padró, Mitjà, Farró, Piera, Figa, Sala, Juli i Ar-

nau,—sense fer alusió ara a n'els doctes conferenciants de temes musicals—contribuïren, amb altres, d'una manera molt capital i valiosa a l'èxit musical de la *Setmana*, ajudant a l'interpretació sempre interessant dels exemples musicals que il·lustraren les conferències.

En totes les parts musicals de la *Setmana* hi presidí el millor esperit litúrgic, i un rellevant valor de tècnica i d'afinació acompanyà l'execució de les parts. El *chor* general dels clergues assistents, interpretà amb ajust els *Kiries*, *Credos* i *Sanctus* de les Misses sol·lemnes, juntament amb el poble, tinguent l'acord de les veus la bellor dels himnes de la nostra santa fe, la puresa d'un incens d'obloció al Déu de la magestat i del poder...

* * *

Les ponències musicals de la *Setmana* han d'esser esmentades, com una rellevant valoració musical de la mateixa.

Elles tingueren, com les demés, la virtut profusa d'adoctrinar i de moure, de palesar la mística savoria i virtut renovadora del cant de l'Església. El valor apologètic de la música en la litúrgia fou mostrat amb accents de caritat i de zel per els doctes conferenciants.

Molt se'ns parlà de la virtut de la música sagrada en ordre a la restauració espiritual dels pobles. La plàstica de les arts en el temple, agermanada amb l'explendor de les cerimònies i dels ritus, acompleteix una obra santa de preparació a l'acció de la gràcia. Tractaren de temes musicals abundantment i amb molta doctrina, mossèn Rué, Mn. Padró, Mn. Gabriel Garcia, i l'il·lustre Dr. Ayarra, siguent els seus parlaments una mostració esplèndida de l'admirable orientació i del seny amb que són estructurats els coneixements i les iniciatives musicals de la nostre clerecia.

Forçosament han de produir el seu efecte les ensenyances totes d'aquesta congregació litúrgica d'uns dies, per l'ambient d'emoció i de participació col·lectiva, per la doctrina santa dels ensenyaments, per el comble de secretes del·licies que produïren en l'esperit de nosaltres assistents.

* * *

Els mereixements de mossèn Francisco Sala, promotor activíssim de la participació popular en els cants del Temple durant els dies de la *Setmana*, obliguen a l'oferiment d'una salutació, per constituir la seva tasca humil +

pacient, un dels treballs més positius i profitosos d'ulterior eficàcia. El poble de Banyoles, ensinistrat per ses lliçons quotidianes, pogué admirar-nos amb l'execució acurada i sentida de les Misses sol·lemnes de la Setmana Litúrgica.

La Setmana Litúrgica de Banyoles, fou també ennoblida de l'acert en les seves conclusions, enterament orientades a la pràctica execució.

No hem de trigar a tenir el *Cantoral del poble*, com instrument de l'explendor en les cerimònies de l'Església: tampoc seràn tardanes les demés conclusions en ordre a la seva implantació, en benefici de l'enrobustiment de l'esperit litúrgic, i d'una operació fidel i viva, segons l'ensenyament de la Sagrada Litúrgia en tots els actes del culte catòlic.

* * *

No podem ampliar més aquesta impresió global de la *Setmana* per la manca d'espai. Però no podem acabar-lo sense felicitar a l'Ilm. Sr. Bisbe per l'èxit de la seva iniciativa i als sacerdots per llur seriosa tasca realitzada.

P. P. P.

Frivolitats

SCHERZANDO en aquets dies de calor, també sent la pruija de fer ironies, i les vol fer dels homes de la música.

Vagi aquest advertiment, a la faissó d'un próleg.

L'ESTIUEIG D'EN MORERA



E cara al mar, Sant Pol, és una vila marinera, plena de llums, fresca dels oreigs del mar i sentorosa del marisc...

Dalt d'un pujol, en una casa blanca, allí viu Mestre Morera amb la bona companyia de la muller, i la germana i de la filleta Maria.

Aprop del cel s'hi respiren les més riques aures, i l'inspiració hi és més sovintera i abundant.

Mestre Morera devé un pescador, amb la clàssica indumentaria de la

gent dels ormeigs i de les xàbegues, i així, com ells, petja fort el llençol sorrenc de la platja...

Allí, vora la mar, li donen col·lotge els pescadors fornits i les dones que remenden, a ple sol, les malles del *bou* i les *palangres*.

La música tranquil·la de les onades se'l xucla l'atenció, i parla distretament amb la gent de la platge, embegut en les pures delícies de la contemplació, sentint el ritme poderós de les aigües com un choral formidable, poemàtic, profús...

.....
—¿Ont anirem avui? se pregunta el mestre mirant la mar o la muntanya guarnida de pins sonors i de vinyes verdejantes.

—¡Amunt, amunt, que el cel és blau, i el ventet d'avui diu cançons de molta dolçura...! ¡Amunt, amunt, que s'hi escolta el gran cantàbil del cel lluminós, guarnit de llums molt preclares que serien envega de l'Olimp...! li contesta la fada de l'emoció...

I el mestre desfà obedient el camí, i pren la via qui porta a càl Hortelà, qui té aquell burret denerit, de pellatge negrós com les mores del camí, i aquell carretonet despintat i terrós de tant solcar els grassos conreus...

I amunt, amunt, amb passa lenta i vacil·lant puja el burret la costa, sentint com els del carro canten cançons, i ell ha de passar per davant els camps d'oserda sense que's pugui estórcer el camí, ni fer-hi una reparadora parada...

.....
Ara és la tarde... Una tarde d'Agost, perfumada i tranquil·la... Sant Pol a baix de les muntanyes, sembla un poblet de pessebre: fumen les teulades rònegues dels caserius, ont s'hi cou la minestra casulana...

El mar és lleugerament brumós, i mor amb una riquesa d'escumes a la sorrenca platge...

Pel cel discorren uns núvols cotonosos, guarnits de la darrera porpra del sol, així com uns navilis de fantasmagoria...

Els vinyats tenen voliors de dourades abelles, i els pins de la carena, llagrimegen de perfúm...

Vaguen les notes d'un *Scherzo*... damunt les ales del ventitjol...

Es el retorn: ¿I d'aquesta anada als cims, no ens en podria pervenir una planyidera sardana?...

Pot-ser *Anyorança*, pot-ser *Montanyenca* nasqueren de la bellesa d'un dia així. Pot-ser, pot-ser!...

* * *

A la platja, en un dels indrets més recullits i propicis al somni, hi té una barraca de canyes amb un *toldo*...

Des d'ella la visió del mar deu ésser dolça i torbadora, quan el mestre s'hi està tan belles estones contemplant-lo.

La marinada hi entra cantant, i el mestre també hi canta amb els ulls velats en la visió i amb el flameig del goig més pur en l'ànima...

La Santa Espina, *La nit de l'amor*, degueren brollar de l'ànima contemplativa, riallera de visions germanes a la d'aquest mar i aquests espais i aquests penyals qui volten la barraca humil, bastida de canyes sonores al pás de la marinada i abrigada del *toldo* pobletà, qui ombreja els musicals deliris del mestre...

* * *

El *Cassino* és modest: un d'aquets *cassinós* de poble ont no s'hi parla de problemes trascendentals i ont s'hi beu un moka autèntic sense ablucions... Al volt de les taules de marbre, fa bo de fumar-hi el puru modest, d'aromant fumarel·la, contemplant com els de l'avora juguen *les manilles*, parlen alt, beuen molt i aigualit i animen el redós amb comentaris de tota mena.

En el *Cassino* hi ha un billar amb *sets*, amb *tacos* brunyits d'una patina d'anys...

Els minyons de poble, juguen el *xapó*, amb les primors d'un art lliure, amb el caient de mestres, emprò sense l'inflament dels minyons de ciutat...

—M'hi voleu?—fa el mestre...

—I és clar que sí — li fan de contesta— i fan les jugades barroerament, i sempre en surt el billar amb un altre *set* a la *fatxada*, de l'emoció dels jugadors...

El *xapó* de Mestre Morera és una veritable simfonia de *tacos*, amb el só

apagat del *mingo* sortint-se del billar, en senyal de rendiment i d'homenatge a l'home qui empunya el *taco* amb una *mestria* igual a la amb que agafa la batuta per a dirigir el seu poema *Catalonia...*

* * *

En Morera té retirança amb en Martínez Campos, en l'afició a fumar caliquenyos (*espirituals* segons la definició de D. Josep Dalmáu i Carles). Pot-ser en les fortes nicotines del clàssic producte de la Tabacalera, hi trobà la fortalesa que respira la colossal *Tassarba*, car en temps en que ell componia l'òpera aquesta, els *espirituals* anaven escassos com l'or de les Indies...

* * *

Sant Pol és a en *Titet* com en *Titet* és a Sant Pol...

L'ànima del poble, inspirà a n'el mestre la dolça cançó planyívola endreçada a l'infant qui acarontant al mestre, li rendia el tribut de l'estimació del poble.

Ell, en cantar la tendror i la beutat d'en *Titet*, cantava la tendror i bellesa del poble, i en això fer pagava el mestre un tribut d'agraïment a la blanca vila marinera, plena de llums, fresca dels oreigs del mar i sentorosa del marisc, qui restaura la perduda fortalesa...

FIDELIO

Correspondencia

PALAFRUGELL. Els concerts donats per les orquestres «La Principal» de aquesta vila i «Montgrins» de Torroella, han sigut força interessants, si bé hagi de lamentar-se la desagradable nota de que al final de cada audició hi figurés aquests «vales-jotes» que per lo anti-artístics, suposen un mal gust imperdonable. No és aixís com s'educa un poble; amb aitals procediments, no se fa més que fomentar una incultura d'un públic que té ansies d'evolució i no pot fer-ho, per manca de bon sentit de les mateixes orquestres. Feu de la vostra actuació un sacerdocí i no dubteu que el poble acullirà amb simpatia llur generosa gestió.

MADRID. *Círcul de Belles Arts.*—La notabilíssima pianista Amparo Iturbi, deixeble del culte historiador de la música En Eduard L. Chavarri, ha donat un concert produïnt excelent impressió l'acurada interpretació amb que executà el programa, integrat per obres de Bach, Romeau, Paradisi, Scarlatti, Rachmaninoff, Saiban, Albéniz i Granados.

Les brillants condicions de la concertista, no exemta d'una escola perfecta, metòdicament orientada per En Eduard L. Chavarri, fa que l'artista assoleixi ja avui un lloc distingit entre les que conreen la carrera pianística. El concert donat, n'ha sigut una justificació.

TORROELLA DE MONTGRÍ. Heu's-aquí els programes de les obres que el Quintet «Emporium» de Girona executarà en els concerts que ha de donar al Círcul «El Menestral» els dies 25, 26 i 27 del corrent:

«Fantasía Española», Costa i Noguerras; «Sanson et Dalila», Saint-Saëns; «Lohengrin», Wagner; «Dançes Noruegues», Grieg; «Tannhäuser», Wagner; «Gioconda», Ponchielli; «Maritana», Wallace; «Els Cavallers de la Reina», Caffot; «Arlesienne», Bizet; «Mignon», Thomas; «Mephistofele», Boitto.

Obres quartet de corda: «Minuet», Godard; «Quartet en Mi 6», Mozart; «Cançoneta», Mendelssohn; «Intermezzo», Branzoli; «Quartet», Garreta; «Dances», Granados i «Quartet op. 18», Beethoven.

FIGUERES La distingida pianista senyoreta Camila Lloret, aventatjada alumna del mestre Bonaterra, prepara una «tournee» amb la cooperació del professor de flauta En Agustí Lloret. El programa a executar, el componen obres de Albéniz, Costa i Noguerras, Granados, Chopin i altres.

Noticiari

Ha sigut cursada al Ministeri d'Instrucció, l'instancia dels professors de música de totes les Normals d'Espanya, quines bases sobre una total reforma en l'ensenyança d'aquella assignatura, ha publicat la premsa professional.

S'ha enviat també copia a distintes eminències musicals en apoi a aquesta reforma; entre altres, a l'ilustre musicòleg En Rogeli Villar, que tant ha treballat per a que la música en les escoles tingui un lloc preeminent. Llegeixin el seu important follet «La Música en las Escuelas» i s'en deduirà el gran valor que ha de concedir-se-li.

SCHERZANDO que ha prèns una part activa en aquesta campanya de sanejament educatiu i instructiu, proseguirà la mateixa doctrina fins a veure realitzats els propòsits del professorat de música de les Escoles Normals.

✱ En els exàmens celebrats recentment en l'Academia Granados, han obtingut les alumnes de la professora de piano Na Dolors Jordà, les qualificacions següents: Monserrat Batlle i Carme Codinachs Llach, primer premi en el primer curs de solfeig i piano; Maria Tor i Maria de Irazogui i Francesc Galí, primer premi i accèssit en el tercer curs de piano i solfeig; Maria Cruañas, primer premi i accèssit en el quint curs de piano i solfeig, respectivament.

✱ L'empresari del Liceu de Barcelona don Joan Mestres està fòra de perill de l'accident automovilista de que fou víctima al tornar de Sabadell a la ciutat comtal.

Amb gust donem la nova i molt més ens plaurà quan poguem dir que està ja del tot restablert el nostre ver amic Mestres que tan estimem en aquestà casa.

IMPREMTA

DALMAU CARLES, PLA I COMP.

GIRONA